

Годишна цѣна за въ Цариград 7 сребарни петака, а за повѣн насѣдаѣ 8 петака, по морска и Дунавска поща 10 петака. Шест мѣсечно спомоществованіе нѣма. Паритѣ напредъ.

ГАЙДА.

Пари и писма ще ся испроваждат до Г-на Д. Т. Бръкалова у Бал-Калан № 24, или до издателя П. Р. Славейков при Българ. Черква.

Писма неосвободени от поща, не ся пріети.

Сатирически Вѣстникъ за свѣтяваніе на Българи-тѣ.

Издава ся на сѣки 15 дена.

Цариград, 10 Юлія 1864.

Умолявами нашитѣ за нова година спомоществователи да внесат своитѣ спомоществованія незабавно; защото голѣмо притѣсеніе имамъ за пари. Ний вече обрѣгнахми да свирим без пари, ама нашитѣ сотрудици немаг тѣзи охота. Книги вече и масило без пари не даваг, словослагателитѣ и печатаритѣ на вересія не липат а пощата почак непознава. Гайдарскитѣ ни кредит е на издѣхваніе, и ако спомоществователитѣ не побързат да го сварят с-душа и да го посъживят с-спомоществованіята си не ще нати добро. Плитката хазна на Гайдата отколѣ ѝ са прогледа дѣното; смръкнаха и ланскитѣ вересии

Сащо тѣй молим и ланскитѣ вереседжии, да внесат останалият си дълг. Стига вече толкоз. Нас зе да на е срам да пълним вѣстникът си съ напомненія. В-никой народъ ний невиджамъ това чудо, прѣз лист прѣз два — *дайте пари, платете*, а наш-тѣ вѣстници това само и прават. До толкоз ли нема честолубіе и у нас? искаш да четеш вѣстникъ? — плати. Нещеш ли? не лъжи, и неискаш да глубини напразно издателитѣ да плащат поща, да прават и други разноски и тѣй да ги опроставаши и да им отнемаш срѣдствата да могат да бѣдѣт полезни на другитѣ. Това е светотѣтство.

И днес още сме лишени от исплащанпето на 20 листа от Ибраила — 10 от Софія — 6 от Букурещ — 4 от Виенна — 4 от Исмаила — По 3 от Силистра, Сопот, Севлиево — по 2 от Осман-Пазар, Яш, Ловеч, Калюфер, а по 1 от толкоз мѣста. Кога ще ги видим?

Остава ни да са надѣем че тѣзи мѣста барем сега ще ся смислят, та с-издълженіето на тия ще ни зарадват и с-нови за напредъ спомоществованія. И ний ще забравим сичко и ще гледаме да им посвирим по с-присърце и да ги развеселим за това за което ги сега огорчаваме.

При това благодарим на нашитѣ сѣтородци в-Търново, в-Габрово, в-Шумен и Казанлък които са отзоваха твърдѣ добръ и за напредъ, и прибър-

заха да на подкрѣпят съ наврѣмното внасяне на спомоществованіята си.

Г. Андрей Шанчан (Арменец) подарява едно тѣло от нашият Вѣстник за кое годѣ училище.

Г. Н. — Вазов подарява едно тѣло за дѣвическото училище в-Сопот.

Г. Колю Димитров Узун подарява едно тѣло за Кулианското училище в-Казанлък.

Политическа сгледа.

Кажете ми сега какво ново да ви кажа, или ще ви кажа че ново нищо нема и да не ми са сърдите. Като мене политически сгледник, при таквиз политики каквито са нашитѣ Българи, таквиз му дохажда до главата да сѣдне и да гризе перото като нѣма какво ново да напише. А че сторете де, направѣте нѣщо, извършѣте нѣкоя добра работа, та да има и аз какво да кажа, бре това и това станало, това направили нашитѣ Българи, оная работа завършили, ами ви като сте сгържили рѣдѣ и неправите нищо, то аз от прѣстѣе ли да изсмуча, или от Гайдата от ручилото новини да ви источа? Сгоя та гледам, гледам и нѣма какво да сгледам: нищо не става, нищо не са върши, и нищо нема какво да кажа.

Но ви не фащате вѣра. Как тѣй, ще речете ви, да нема нищо! 7 милиона Българи и да нема ни 7 драма нѣщо да са направили за казваніе? Но думайте що щѣте аз пак това има да ви кажа че нема с-какво да ва зарадвам, нема с-какво да ви са похваля.

Амчи въпроса? ще ма питате, какво става? Нѣма ли да повторите типическитѣ онѣзи изражения, на Съвѣтника че въпросъ-т отива на добръ? Там имамъ владии на заточеніе; там прѣдставители имамъ; там и други владии са обадиха за народа, подир сичко туй, хич нищо не е станало? — Нищо, ще ви кажа, нищо ново нема да е станало а ветитѣ ся се пак туй тѣ. Въпросъ-т ни добръ отива, ни злѣ. Гърцитѣ още рѣшеніето си не ся го зачесли на Портата. Заточениитѣ наши владии гният там и ни едни на да ли са осѣща за тѣх; другитѣ дѣго са обадиха тука и тѣ са събрвали кой път да фанат, да държат с-патрика народъ-т ги нече; да ся отречат от патрика, боят ся че ще ги забрави и тѣх на-

родът-т, каквото забрави и онѣз; другото духовенство мѣдчи и са потаява; родолюбциѣ знаят само махана да намѣруват; вѣстнициѣ само един други да са хулят; народът-т чака прѣдставителитѣ нѣщо да завършат; прѣдставителитѣ са надѣят народът-т нѣщо да извърше, и тъй нищо не ся е свършило, и нищо не ся върше. Тетю на майка, майка на тетя додѣ и вѣкъ-т долѣта, дѣла ма е страх че ще такваз да излѣзе наш' та работа.

Но ви с-едно питанье не ще кандисате и ще ма заставате да ви кажа, барим от вѣи нѣщо радостно нѣма ли. Има от вѣи радостни новини, ама за Гърци-тѣ в Ниш и в Пирот тѣхната работа са тури на ред, в Силистра си върви както си е вървала, в Ахито, в Месебрия, в Ловеч, в Видин си ѣж карат, в-Варна, в Търново, в Плевен, ако и да не върви попристаива; в Македония на сѣнадѣ вардуват. За нас новинитѣ сѣ и от вѣи жалостни и твърдѣ жалостни. На сѣнадѣ добритѣ и почтеннитѣ граждани, са навѣтуват, учителитѣ са гонят, —училищата са затварят. От Шивен са закараха 8 души во Видин; от Видин са докараха двама в Цариград; от Неврокоп са закараха трима в Серес; в Охрид са попреперади сички, и за дѣ да ви пиша че да ви не кажи зло и опако, кажѣте ми дѣ има гърк владика и хората не теглят? Кой град или кое село има дѣто горкият народ да не страда от гърчки интриги, и от чорбаджийски тарафи?!

Но ти не хортуваш никак на хаир ще ми кажите ви. Черни ни са мислитѣ може да ни каже пак Пчелата, но направи ги ти да станат бѣли ще ѣ кажем ний. Мислитѣ ни не ще побѣлѣят само със туй да гледаме сажни извѣстия написани с-ѣдри слова и турени на чело на вѣстника, но ще станат бѣли когато видим че народът-т приема тѣзи спасителни възвания и ги слѣдува, нѣщо което ний още не виждаме. Па да хортуваме на хаир, трѣба да вървят работитѣ на хаир, а и него ний не виждаме. Шест години става как е снесен въпросът-т и три години ся минаха от как сме са насадили да го мѣтим йоще нищо не са е излупило. Съзехми са да са дѣлим от Гърцитѣ, уж ги клеми, пѣдихми ги, палихми ги смѣдихми а то гледаме че Гърцитѣ пак си сѣ между нас, пак ни ѣдят, пак ни глудят. Кажѣте ми, кой гърк владика са е лишил от *постъ-т* си в-България, Тракия и Македония? Ами какво свършихми ний? Имахми от родът-т си нѣкои и други по като хората владиици и тѣх ги настанихми на живот, едни да гният по Анадола, други да са скапуват в Цариград, а чуждитѣ и най не достойнитѣ от нашитѣ владиици, о! тѣх не ги бутали; тѣх ги търпим и храним ги!

Ето таквази е, Господари мои, ясната сгледа на тъмнитѣ Български работи.

Цариград — По горѣт в-политическата си сгледа ний казахми как Прѣдставителитѣ чакат от народа, а народът чака от прѣдставителитѣ, а тука сега като хроникер на тукашният Български живог ще кажем че народът слѣдува да са прѣдставителствува, и прѣдставителитѣ слѣдуват да дѣйствуват сирѣч да са прѣдставяват, но как са прѣдставителствува народът-т и какво дѣйствуват прѣдставителитѣ, ако рече нѣкой да ѣж пита, не можем го опери да му рѣсправим. За право не можем да откажем че народът-т са прѣдставителствува добръ, и прѣдставителитѣ не спят но дѣйствуват, но лошото е там че нито прѣдставителитѣ знаят на сѣнадѣ как постѣпва народът-т, нито народът-т знае сичко какво дѣйствуват прѣдставителитѣ. Ний не бихми са осмѣлили да са изречем тъй рѣшително, ако да не сме извѣстни за това положително. Но казвами го, защото са осѣщани длѣжни да го кажем. Народът по вѣи, кога му е широко около шията, не ще да знай биле че има прѣдставители и нито са обръща да попита какво правят тѣ и как са минуват, а кога му допрѣ . . . . да го накраг гърцитѣ владиици тогаз . . . . „а че, Господа прѣдсатели дѣ т, това тъй стана, че тъй отиде, ами вижте сега какво ще правите.....“ Прѣдставителитѣ пак като им охолово, расперят са „ний вършим, ний правим, ний.....“ и ако им пишат от нѣидѣ нѣщо не са *катадексуват* нито да са отговорят, ами оставят на въртогавицѣт онзи Съвѣтникар да са лигави и да истудява йоще повече хората; а пак кога по забѣркат концитѣ. тогаз . . . . „а чи . . . какво да правим ний..... яни... не...“ До едно врѣме криво-дѣво по извѣстяваха барим чрѣз вѣстника си дѣ е дошла работата и какво са върши; сега и него нема. Но нема какво да извѣстяват, ще ни кажат, или не е сичкото за извѣстявалѣе, ще ни режѣт. *Вии о грѣсъх* е и едното и другото. Да оставим другото че да ги питами защо не извѣстиха за протеста който дадоха на Празителството срѣщу Гърцкитѣ клевети в-брошурата *Вулгаризмос*? Защо не извѣстиха за изложението което подадоха по прѣдната недѣля? Но какво излѣзва от туй? ще режѣт, — излѣзва туй което трѣба, ще им кажем. Чрѣз съобщенията на дѣянията си, каквито и да сѣ вече, (сичкото не може да бѣде се хубаво) тѣ правят народът-т участник в-работата, и не го оставят да отпада и да заснива; инак, народът-т дохажда в-недоумѣниѣ и са отпуща та кезва, „Ех, да правят каквото щѣт, тѣ не рачат да ѣж познават че ний тѣх искаме ли да ги знайми? или са пак разсѣржда и като прости хора зафащат и да противодѣйствуват. Колкото да не знае и да не разбира един челяк, като са обхождаш с-него както трѣба той са води, а като искаш да му са покажеш че само ти знаеш и ти можеш, той колкото е по прост толкоз по наопаки трѣгва. За туй сѣкога народът-т трѣба да са икономисва; никога да не каже нѣкой какво

ще науча от него, или в-какво ще ми помогне. Само-надѣяността много работи събркала и много хора погубила. Никога не особено в-положение, каквото е нашето, не трѣба да са има в презрѣние тоз като такъв, а онзи като онакъв. На това има да са говори много, но ний ще прѣцием да кажем и за двѣтѣ страни, че народ който не оцѣнява едно служение което го сближава с-Началството той са лишава от добринитѣ които само чрез ходатайство могат да са добият. А ходатаи които искат по своему да ходатайствуват, изгубват важноста на своето ходатайство и остават най подир като раба на лѣсата. Добрият ходатай, трѣба да бѣде ратай.

Но да са върнем на приказката си.

На нас да остане, ний бихми публикували сичко що са върше тука относително за въпроса, и тѣзи двата документи дѣто ги поменахми, да сѣ на рѣцѣтѣ ни отколѣ да сме ги обнародвали, а като Съвѣтникът млъчи, а ний ги немами, за тѣх на мѣсто ще раскажем на читателитѣ си един анекдот.

Като бѣх малък имаше в-махлата ни, там дѣто живѣехми, един твърдѣ много страхлив мѣж. Момчетията, като го бѣха разбрали че е страхлив, понеже кѣщата му бѣше на виско и расградена, тѣ комай сѣка пощ са беряха да ходят под прозорцитѣ на кѣщата му и на вратата да до плашат. Разумѣва са че много пѣтя са на мѣстах и аз между тѣзи дразнителни. Горкият страшивец, освѣн дѣто са стрякаше та береше страхът напразно, но бѣше много смѣшен, когато угаждаше че тѣзи които искат да го плашат сѣ дѣца и са дошле само да го дразнят, та искаше да са покаже коражлив прѣд тѣх. Една вечер той угади че ний сме отишле да го дразним, и фана да са обажда от вѣтрѣ и да вика на жена си: „Радо мари, дай ми кобилцата да излѣза да им прѣсна главитѣ на тѣз копелета, — ама ма страх,“ думаше пак излека, но ний като са немахновали и не прѣстанвали от да го дразним, той най подир са пае, отвори вратата некои с кобилцата и на погна. Ний подбѣгнахми малко и като са отдалечи той от кѣщитѣ врата, нашият прѣдводител са върна и изрева пѣкак страшно на срѣща му; той сиромашът испишѣ и търти назад да бѣга, когато да си влѣзе в-вратата не знам как е носил кобилцата, та са прѣпорѣче на вратата и не можаше да си влѣзе от нея. В-урашисванитѣ там падна му и калпакът, но той влѣзе найподир и са заключи. Ний са озовахми пак на вратата. Той ги пати-скѣше с-грѣб и викаше на жена си излека: „Радо мари ..... мари Радо ..... глушковице, нечуваш ли? ами калпакъ ми дѣй, мари? Кой ти знай калпакът, отговаряше жена та, може да е паднал отвън нѣйлѣ. — Ух, страхопѣзла, думаше той, барим калпакъ ми не зе!“

Ловеч. — Не са черви вече наш червен Ловеч, но чернѣй, и него го зачерниха не гърци владци, но Българи

мазници. Ний имами уж Българин гледица, но принудени сме да кажем по добрѣ да не сме го имали, и по добрѣ да не е ни бил на свѣтъ-т когато ни зачерни и градът и родът. Той е вече стар, но е йоще жив, само името му е отколѣ умрѣло и не ще въскрѣсне то в-памята на народа ни с-едно дѣло народно, ни с-една постѣпка похвална! Утрѣ ще мигне и ще бѣде като че не е ни бил. Така умрѣ ланѣ волѣ-т на моя аргатин, така са измрѣли до ний и толкоз други волове и никой не знае че и тѣ сѣ били на свѣта. Приказката ми не е за волове, ама, като река за тѣх да приказвам, има барим туй да кажа че при сичката им воловщина ни един от тѣх не е направил тѣй да не познава ступанинѣ-т си който го храни и гледа, ами да отдава длъжнитѣ нему почет на други чужди ступани, ищо което много таквиз хора каквото и нашият владика при сичката си човѣщина, че речи и владичина, го правят. Храни ги, гледа ги народѣ-т, а тѣ него не гледат а са кланят на други идоли. Ща река стига толкоз „умному мало довѣет“ ако има умни на свѣтъ-т между Българитѣ а особено в-нашият град.

Но ще кажеш че сичко туй аз само за владиката го казвам. Вѣра, не. Кактѣто ни е владиката, таквизи ни са и чорбаджитѣ. „Изгори Павла че посипи Петра“, или „улови едного за краката че удри другиги по главата“.

На синца ни надѣждата е на младитѣ, тѣй сме са лѣгали и са лѣжим оше ний, уж че като измрат стари-тѣ, и като останат младитѣ на тѣлно мѣсто, тѣ ще управят свѣтъ-т. Празно и то. Ний кажи че стар чорбаджия в-града си нѣмачи, се са млади, се сѣ от тѣзи пора хора, за които са мислеше, че не ще сѣ като старитѣ своесторостни, ами ще имат грижа повече за общественитѣ ни работи, но ето работитѣ им ги показват че тѣ не сѣ ни на малкият прѣст и на старитѣ. Дѣ нашият стари чорбаджии! казвами ний сега. На онуй врѣме на онѣзи тежки и усилни години, в-нашият град са напѣриха измежду чорбаджитѣ ни хора родолюбиви, хора ревнителни за общото добро; както покойникът Николчо Терзиолу, на когото гробѣ-т в-Цариград е ясно доказателство на неговото родолюбие, че загина за честта на градѣ-т, жертва на Гръцката злоба. Дѣ у сегашнитѣ ни чорбаджии тѣзи чувства? Дѣ тѣзи дерзост и смѣлоост които имаше М. Масарлиев в-общественитѣ дѣла и градски расправи? Немам сумнѣние че това което казвам за нашият град може да са приспособи и на другитѣ градове и мога да кажа че на сѣкѣдѣ е сѣщото, спреч че сме излѣгани в-надѣждитѣ на новитѣ и младитѣ наши чорбаджии. Тѣ сѣ ревнителни само додѣ са почорбаджийчат. Като станат чорбаджии тѣ сякаш че са изневѣрват, изнародят са и стават Гърци, забравят народѣт си и само себе си гледат. „Не надѣгесл на князи на Сѣни човѣческия въ пихте нѣстъ спасение.“

Желѣзник. — И какъ наше село, бачо свирачо, хората са *субатчи*. Тя обичат да слушат Гайда по не знам ты защо често не обръщаш ручицето. И към нас да ни свиря. Веднѣж, помниж, каза за нас, че имаме ново отворено дѣвическо училище. — и оттогава веќе ни черпа, ни бѣде. Ама, ако та е страх от парса за свиряга ти, да не речеш, че неще ти ѣж заплатим; дорде имаме ний тук прѣсви хаджии, не само твойта Гайда, но и десет като неѣж да има още, тѣ ги откупуват, сал да им свирят кога са връщат от хаджилѣж. та правят великолѣпни угощения на гостинѣ, които ги посервират. Вий неѣйте бра грѣжа за паритѣ; тѣ сѣ тѣдѣва мно- жко, защото нѣмаме грѣк Владика да на съблича и да ги еде. Едно врѣме бѣше ни дошел Търновскиѣ-т грѣк той бѣше сѣ ошил голѣми кесии да му .и напѣлим сѣ пари, ама ний не сме от Подасво ами сме от Пѣдиево, от колѣ сме прѣставѣли да даваме на Грѣси пари, и от колѣ не припущаме грѣк да нѣж гори. И тѣй откак не ни стапва веќе грѣк владика въ *касабата*, тя стана ка- саба, и ний станаме касабалиѣ каквото трѣба; каквото и да начнем, гледаме да го истѣчем: двѣ черковы новы сме си направили, раздѣчени първен на партия, сега сме съгласени; училищата ни сѣ съединени; дѣвически учи- лища сме си отворили, и ако помогне Господ ще са мажним още от каквото имаме пужда да го допѣлваме. Тѣзи дене, научивам са, събирали са чорбаджииѣ да при- глеждали мажкитѣ и жевски училища въ усѣхитѣ на уч- ченицитѣ към наукитѣ, и сѣ това им давали едно поощ- рение и ревност към ученіето; защото овѣзи от уче- ницитѣ, които сѣ показвали прилѣжаніе въ уроцитѣ си, похвалявали сѣ; а неприлѣжателнитѣ нѣкак сѣ съѣтва- телен начин укорявали за тѣхната лѣност и неприлѣжаніе. Научих са още, че на сѣко триѣсечіе, се тѣй са съ- бират по-първитѣ граждане (чорбаджии) да пригледват школата. Това, рекох аз, ако е тѣй много е добро; но ты, като го свиряш, по запуши на Гайдата ручилото да не грѣмне твърдѣ много, че да на уроци; защото като нѣж фанат уроки мажно ни са намира цѣръ-т. Има и друга една прѣсена тук; тя е дѣто от много врѣме и на сам са завѣдихѣ и поваспорихѣ модитѣ, особенно *малакошицы-тъ* и шерени тѣ болки ли, полки ли, на- как ги казват, които прѣдставляват нашитѣ нови вѣкони на веты маймуны! Смѣшно нѣщо сѣ нѣкои женски нови моди, и горкиѣ жени, тѣ сѣкат че ги нѣщо си хуба- вѣѣжт, а то ги правят такѣз каквито да им са сѣѣят. Много са поѣстрихѣ туй женитѣ. Господице Свирчо, тѣ станиха и по шерени и от твоитѣ шерени новини.....! А беи, забравих — тук имаше и читалище, което ..... ама хадии други пѣт ще ти пишѣ за него.

Рѣхѣвица (гория) „Да го думаш дума става, да го мѣлчи и болка стаѣ“ казва една турска поговорка. Ний до с га като са припазвахме дума да не стане не- пѣдливим в-по лошото дѣто да ни стана болка, и болка

не исѣфина. Сега да думаме и да си издумаме барим да са заварят други да не исѣгледят това което ний теглим.

Нашитѣ градец от как бѣ са отгърват от Грѣцката за- раза, нѣщо от 15 години наѣм, той отиваше добрѣ, гражданинѣ ни бѣха съгласни и стари и млади са тру- дяха за общото добро. имаха ревност голѣма за устрой- ството на учебнитѣ си заведения, и в-началото на на- шитѣ черковен въпрос тѣ са показана не по малко ус- ердни от другитѣ сопархиоти е-конто на едно и дѣй- ствубаха, както в-исѣърленіето на патришкого име, тѣй и за испѣждаѣнето на Григора от Търново. А сега? — А-ах! сега нашитѣ не сѣ вече овѣзи ревнители Българи, черковнитѣ въпрос ги не занимава, Григор не им е сега толкоз грозен и умразен сега и тѣ сѣ комай равнодушни към сѣчко общеполезно дѣло. От дѣ, и как това тѣй, ще питате ви, ето от дѣ стана и как стана това.

Между нас, от нѣкоя година на сам бѣше сполучи- да са вѣтѣне един вѣлк с-овча кожа и той бѣше така- масторски навлякал това кротко и сморенно облекло, щото много врѣме трѣбаше да са мине, и с-добро-раз- сматрание само може да са открене вѣдчеството му. Този с-овчата кожа вѣлк не е другѣ освѣн Свето-гор- скиѣт от Ивер грѣк духовник Кир М дѣгил с-сгадената брада, с-мазнитѣ уста. Този лукав грѣк чиним са вѣс- пѣгал в-Росия та зѣѣ Русски, като приказваше по рус- ки и са приструваше че е Българофил, сполучи да за- вѣдѣ сѣрдцата на нѣкои от простодушнитѣ наши съ- граждани, и стана ближнѣ и *кафадарин* на нѣкои от по- първитѣ ни хора, и до сега има мнозина които са лѣ- жат йоще и го вѣрват като ги лѣже че и той е уж ро- дом Българин, и уж че той е един от най-първитѣ ре- вностни желатели за сполуката ни в-черковнитѣ въпрос. И напѣтина Господице, този пакостен лицемѣр е такѣзи цѣлѣстник щото мажно може чѣлѣк да го улови за о- папката, както и сам той са е фалил прѣд нѣкои свои повѣрени че било такѣзи дяволко духовник стого из- под землята пак на небѣто са искацило без да го уз- нае нѣкои. Но според Евангелието „нѣст тайно еже не откриет сѣ“ и на нашито свети духовник зѣха да му изѣгват рогата, и как зѣха хората да са вгледват в-ра- ботитѣ му, одириха го че той бил и е един от тайнитѣ но най-опаснитѣ агенти и шпиони на Търновскиѣ грѣк владика, и от туй му и падна май ихтибаря. Само нѣкои от неговитѣ приятели остават още привержени и имат довѣрие на него, не можем обаче да кажем че от зло- мислие към родѣт си, но от простодушие и дѣто по- могат да излѣзат испод влиянието на ласкателнитѣ му думи и за тѣх ний отбуѣям дяволското му було да го видят какво е цѣлѣѣе. Още от доевѣзѣѣнето на цѣрков- нитѣ ни въпрос и до сега, той е работил испод земята за да потѣква, да устрѣява и сѣѣсѣм да истребѣва сѣко- нѣщо, което би спомагало за сполуката на въпроса, а

на против да доставлява сѣко сръдство на господаря си Григора за поддръжаніе-то му в-Търново, и да полага в-дѣйствиѣ сѣко нѣщо, което би ослабило важноста на въпроса.

Когато прѣди 3. години в-Недѣля Православия стана тържественното изверженіе на фанариотското име из църквитѣ ни и са изрече всенародно проклинаніе върху фанариотитѣ и единомисленникитѣ им, той си стори от-ходи и не си намѣри там.

Тогаз пак в-денъ на най първото тържествено празнуване тука на народнитѣ ни просвѣтителѣ, за да не присѣдствува в-църква, намѣри си работа и преди един ден замина за Руссе. уж за нѣкакви си манастирски работи до анѣоз червену. А то както подирѣ стана явно от другаритѣ му, отишел бил е братия Грамадари да търсят *маарата*..... но на тѣзи негова лукава постѣпка зла му била сръщата. В-пѣтът близу при селото Трестеник, понекал да грѣмне из пушката си на една птица, но пушката са прѣва и му отнася палець т на дѣвата рѣка. Тѣзи злочестини му са случила на самиятъ празник сутринта. Когато сичкият народ тука бѣше в църква, *синодията* му по негова нагласа ходеше по сокацитѣ та убѣждаваше простодушнитѣ селяни и граждани и ги развращаше да не отиват в-църква, че нѣмадо празник „Каква е този празник думаше, та токо удрят влѣпалата? то не е друго освѣн тикварски празник“

(Слѣди).

Неврокоп. — При сичкото противудѣйствиѣ на тукашнитѣ гърчосани цѣцари, народното съзнаніе между нашитѣ еднородци от ден на ден са развива, и колкото повече прѣчки сръща сякаш че толкоз повече са засили. По подражаніе на другитѣ наши съотечественици, тѣзи година и ний са пригответи да празнуваме тържествено деньг на Българскитѣ просвѣтителѣ Кирила и Методия; но нашитѣ цѣцаре са подпрѣтаха да нѣ не оставят, тѣ подигнаха голѣм раздор и са испречиха да ни не дават полове и даже ни църква за черкуване; но единомудното постоизство на народа и появяваніето на дървенния господ докара работата до там, щото Прото-сингелъг владикъ са принуди да отвори черквата и сам даже да служи. Празнуваніето стана тържествено, народъ-т сичкий са събра подир църква в-училището, дѣто са произнесе от учитель-г приличното на празникъ-т слово, и цѣл той ден нашитѣ Българи и особено младитѣ имаха радости и весели събранія. Цѣцаритѣ, озлоедени от това изпѣлѣе на чувствата на нашитѣ, по-искаха на много мѣста да са намѣсят в-събраніята ни и да ги разбъркат, на много мѣста тѣ раздигнаха кавчи и крамоли, но дѣдо Блъско ги накара да си земат дѣ-тъ-пари и да си сѣднат на сѣдалникъ-т. Това е един урок за тѣзи наши не мирни съграждане, и от това тѣ нѣмат добръ да разберат, че както сал ни са до сега

уводяли на сичко, от ний нѣма да го бѣди. Но най приятната новина, която с-радостно сѣрце ви съобщаваме, е тая че повечето от свещеницитѣ тука зеха Българска страна и сега заедно съ нас държат.

Вѣстникарски расправи.

Мѣсто не ни остава да помѣсим продълженіето на нашитѣ към Българската Пчела възоажения, и за туй са ограничавали колкото за прѣд читателитѣ да помѣстим слѣдното обясненіе.

„За да са опредѣли на здраво в-каково са състои *редовност* та и *не редовност* та в-образъ-г на дѣйствиетата, на едно лице или на друго, на тѣзи редакция или на оиѣзи, това е едно твърдѣ условно нѣщо, което зависи съвършено от личнитѣ *възглед* на чловѣка, който зема на себе си обязанностиа да искаже мнѣніето си върху този прѣдметъ. А самиятъ възглед или образъ-г на мислитѣ, е тѣсно свързан с-степенъ на обрлзованіето и на възпитаніето, което е сѣки един получил,“

— От нѣколко дена на сам нѣкои от Цароградскитѣ Вѣстници Френски и Гръцки сж зели да пишят за Българитѣ. Като прѣдоставяни на другитѣ наши Вѣстници да говорят за това по напространно, ний за любопитство помѣстим това което сръщами в-Гръцкият вѣстник *Омония* извлечено от бѣлѣжитѣ на Дрос К. Алларда върху народонаселеніето на Дунавскитѣ полуостров.

„Българитѣ са сръщат в-Манѣля, и населяват нѣкои села на вътрешнитѣ страни между Кюстендже и Тулча. Съставят сумата на народонаселеніето в-Силистра, Шумен и Варна. Сръщат са повечето отвѣд Балкана в-Румелия, Македония и др. Голѣмо едно число от Турци, и от таквиз м н и м и Гърци които са намѣрват по тѣзи страна сж Българи. И първитѣ произхождат от тѣзи коп-то сж си мѣнили в-старо врѣме вбратата, а вторитѣ, сж изучили Гръцкият азик за политическа цѣл, та като са мѣчат да говорят грѣцкият азик, пристигнали са и да са имат че сж Гърци. В-Варна са сръщат много Гърци от таквиз произхождѣе. *)

Булгаритѣ или Болгаритѣ бѣха стар един Турски или Татарскитѣ народ, който в-IV-й вѣк живѣал по брѣговетѣ на Волга (рѣка), дѣто град наричен Белгора (Българ) показва юше мѣстото на тѣхното прѣбѣдваніе.

Исподдени из тѣзи мѣста от Савиритѣ в-V-й вѣк Българитѣ са остановиха по сѣверната страна на Азофското и Черното море, от дѣто за много врѣме с-нападенія-та си смущаваха Византийската Империя. Кадѣ 560-то дѣто подпаднаха под игото на Аваритѣ, което отърсиха в-634. На 667, според Мармарокка, и 539, според Мах-

*) Списателът без друго под първитѣ разумѣва *Помацитѣ*, а под вторитѣ — *Гагаузитѣ*.

тебруна минаха Длъстър, и са остановиха по бръговетъ на Прута, минаха даже Дунав и пръвзеха сичките при морски страни на Долна Мизия. На 678-мо или 679-то налъзоха в-сичка Мизия покориша Славяните жители и съставиха царство което трая повече от три столѣтия, и на което столица бѣше Прѣслава. От искренното им съгласие със Славенското народство произлѣзе това че Българитѣ приеха Славенскитѣ языкъ, религиознитѣ им языкъ, който иначе в-други обстоятелства и неговорят. Обикновенитѣ им языкъ, е Турскиятъ, и нека го пѣтем кажем, това не е безинтересно под обзрѣние на народословното им происхождение. (*)

„Българитѣ, казва Малтебрунъ, налъзоха в-Тракия, Македония и Тессалия; един пак клон от тѣх са останови в-Княжеството Венеvento (?) и една тайфа бѣжанци Българи загинаха от части в-Каринтия под пожат на Баварцитѣ. Боеветѣ им със Гръцката Империя, имаха най жестоко характер; цѣли епархии станаха да са газват Български Гори; и Гърцитѣ от своя страна в-една само денъ изаадиха очитѣ на 15,000 Българи роба.“

(Слѣди).

(*) По сичко са види че писателятъ прави тѣзи за Българитѣ заключения от живота на Гагаузитѣ с-което са е той повече запознал по тѣзи страни, и от това впада в-погрѣшки непростителни за сегашното врѣме. Старитѣ Българи, които са минали найнапрѣд отсам Дунав, в-смѣсваниято си със Славенитѣ сѣ са изродили и языкъ-т им са е съвсѣм изгубил, останало е само името което носи днес по голѣмата част от населението в-Европейска Турция, което говори найчистото от Славенскитѣ нарѣчия, и го има днес за религиозен языкъ, с-профѣнието което сѣ направили Русситѣ в-черковнитѣ им книги. Този языкъ са говори от тѣх не само в-богослужейето им но и в-сѣко друго обстоятелство, за което писателятъ може да са увѣри и от самитѣ днес Моаметанци Българи (пмацитѣ). Турскиятъ езикъ е обикновен само между Гагаузитѣ, които не сѣ освѣи Татаре прѣселенци от Кримъ малко прѣди падежето на Българското царство, които, ако и да приеха тогаз християнската вѣра, опазиха обаче языкъ-т си до нинѣ и сега само при съдѣйствието на Гръцитѣ владци зеха да учат Гръцкитѣ языкъ и да са прѣтопяват на Гърци. Но че и Българитѣ по тѣзи страни знаят турскиятъ языкъ и го говорят това не е доказателство. Той не им е домашен языкъ. Б. на Р.

Сцена изъ домашнитѣ животъ на наши-те чорбаджие.

(Продължение отъ III явление.)

Явление IV.

Стоян. (Стоянъ влиза и като види Петка, гледа на него нѣренишки, като вѣлжъ на овчарски-те кучета.)
Добро утро, Чорбаджи!

Михалаки. Ти ли си братъ Петков?

Стоян. Да умра до довечера! Петко лже.

Михалаки. Азъ що та питамъ, а ти що ми казвашъ?

Стоян. Баща ни ни не оста нищо, азъ ходихъ съ войниците спечѣлихъ и купихъ ги.

Михалаки. (сѣ кисело лице като печена киселица).
Магаре! Азъ що та питамъ, а ти що ми казвашъ?

Петко. (шушне) Много щете да разберете иеданъ други го.

Стоян. Въ Едрене ги купихъ.

Михалаки. Ти си глухъ бре!

Стоян. Азъ си имамъ шахатѣ.

Петко. Той чорбаджи недочува.

Михалаки. (са смѣе) Кажы по добре никъкъ не чуѣ.

Стоян. (Държи хилъдо гроша жѣлтици и ги показва на Михалаки.) Азъ ща ти доведа чорбаджи шахатинъ и ще видишъ.

Михалаки (Петку). Петко ти си иди и доди заранъ.

Петко. Добре, чорбаджи! Както ти казахъ.

Михалаки. Добре, добре! Азъ ща ти направа работата.

Петко. Казвай, казвай чорбаджи! Братъ ми не чуѣ.

Михалаки. Врѣви си, врѣви си, азе знаа що да права.

Петко. Остани съ богомъ чорбаджи! (излиза).

Михалаки (Стояну). Дай парите. (Стоянъ му ги дава а Михалаки гледа парите.) Добре, добре! Азъ заранъ ща ти вида работата.

Стоян. Не са ексий, чорбаджи! Азъ ги мерихъ у Хаджи Калча.

Михалаки (смѣе са). Добре, добре! Врѣви си и доди въ други денъ.

Стоян. Докарахъ жито на конака, чорбаджи!

Михалаки. Имашъ ли хубавъ ичимикъ?

Стоян. А?

Михалаки (Вика колкото може) Ичимикъ имашъ ли?

Стоян. Трява ли ви, чорбаджи? Хубава загария имамъ; можа да ви дамъ десетина кила.

Михалаки. Азъ за ичимикъ го питамъ, а той сѣ загария ма моли: на харизано магаре жѣбите са не гледатъ. (вика)
Докарай десетина дваисет кила. Чуѣшъ?

Стоян. Чуа! добре... (Шушне). Скъпо ще ми излѣзе твоето добро, ама що да са чини — влязыхъ въ капанъ.

Михалаки. Хайде врѣви си и докарай жито ако искашъ да ти сврѣша работата.

Стоян. Прощавай чорбаджи (излиза). Азъ му и не казахъ какъва ми ѣе работата и той ма не пита. Види са че нашата работа ще излѣзе: диксий киле, бошъ амбаръ.

Явление V.

Михалаки. Запиши Никола въ тефтератъ 1,500 гроша. (на кокона Раду) Видишъ ли Дуду, като са човѣкъ по мъчи, какъ лесно са искарватъ паричките. Заболя ма главата да викамъ съ тѣе сѣдѣчене, ама бѣхъ канлъ да ма

боли ката ден и да излизат по хилядо и петстотин гроша. Глупави хора това блжгарете, *хондрокефали*, дават пари, карат жито и сирене и не знаят, че нѣма да ги огръбе. Аз ша ги побия и двамина та и повече нищо.

Ралука. Кир Михалаки, колко ти дадуха?

Михалаки. Едина-т петстотин, а другият хилядо грошове.

Ралука. Ти, челеби, помогни на тоя, дето ти даде хилядо.

Михалаки. Видиш ли Дуду, ты още не разбираш тиѣ работи; аз повече са надѣям от Петка; той ми са обѣща да дѣлим сичко щото е останало от баща му, а може и сичко да са падне мен: двѣ кучега са борат за едно парче мѣсо, а трете то го изида.

Ралука. Добре, ама ѣе грехога да зимаш пари и да не помагаш никому; па и другите чорбаджии щат са усѣтат. Ти знаѣш че Кир Стате, Кир Герги, Кир Ставре и Кир Яко та не обичат, а Блжгаре-те да ѣе кабил да та извадат очите. Я са побужвай от Блжгарете, тиѣ може и на пашата да кажат и тогава щат та извадат и щат турнат други *мевлекет чорбаджия*.

Михалаки. Гарга на гарга очите не вади, ниѣ сички съ това са храним; Гржците те щат да обадат на пашата, че и тиѣ са тричези, а Блжгарете са глупави.

Ралука. Ех, Чорбаджи! Блжгарете са глупави, ама Хрисандра пратиха да пиѣ вода. Прави както знаѣш и мисли за послѣ. (шушне.) Това не ще да ѣе на длъго.

Михалаки. (Никому). Кажи, бре, Ивану да направи коня-тъ.

А. С. Кржтица.

Черти на нѣкои народи.

(Продължение от 2 брой.)

2. Кога са любят.

ЕНГЛЕЗИНЪ-Т Като са влюби мълчи и до 10 години търпи; чака да са ожени любовницата му и да одовѣе, тогази ѣж ище. Ако го земе тя, той подир мѣсец трѣгва с-нея да пагува; защото му умрѣзва и става му несносно дълго живѣяние у дома му.

ФРЕНЕЦЪ-Т, Като са влюби, нийдѣ мира не намира, за любовницата си забравя сички-т другѣ свѣт, опропасти и себе си и имотъ-т си. Ако има любовесоперник бие са с-него, побѣгва съ любовницата си прѣз свѣтъ-т, но подир два дни, три дни може да са задоби в-друга.

ХОЛЛАНДЕЦЪ-Т, — Заклева са на либето си вѣчна вѣрност, послѣ отхожда в-Индия, или прѣз море нѣйдѣ си да спечели. и като са върне богат и побѣлѣл, ако свари либето си живо оженва са за него и бива честит.

ИСПАНЕЦЪ-Т Стоц цѣла ноц под прозорецъ-т на любовницата си та свири на китара, и тогази са има за честит, ако нѣкой противник негов го прободе под прозорциѣ на любовницата му, да умрѣ прѣд очитѣ ѣ.

ПРУСИНИНЪ-Т Са влюбва на здраво, но ако види че либето му е храниокрѣво към него, той ударя да пие бира, задебелява и до сущ забравя любов та си.

ТАЛИЕНЕЦЪ-Т — Прави стихове на любовницата си и ходи та и пѣе любовни пѣсни под прозорциѣ на къщата ѣ, и като угади ча и тя е наклонна към него за-любват са и двамата на здраво.

МАДЖАРИНЪ-Т Люби на здраво, но никога не рачи да са искаже в-любов та си. Най, подир каго види че инак не ще бѣде, нагласява са с-нѣкои свои хора, от-крадва любовницата си и са вѣнчава с-нея.

КАЗАКЪ-Т От любов към либето си напуца ракията, ако ли го тя изневѣри и са ожени за другия, той то-газ и заваля къщата.

ТАТАРИНЪ-Т Докарва 6 крави и три камили прѣд къщата на момин баща та са размѣнява с-него и зема момата та я завежда дома си.

БЪЛГАРИНЪ-Т Кога е влюбен постѣпва според обстоятелствата като Маджаринъ-т и като Казакъ-т.

ГЪРКЪ-Т Съкак гледа да излѣже богата невѣста да и изведе паритѣ и да побѣгне.

ТРИ ГЛУПОСТИ — Нѣкой си Куакер (сѣла особена протестанска ерес) казувал на своята община таквоя едно сказание „Три нѣща има на които аз не мога доста да са пачудя. Първо защо сж дѣцата толкоз глупави че замѣрят с-камъний и дрѣвийе вошкитѣ да брулят плодетѣ; не быса ли да почакаат, додѣ капнѣт тѣ сами? Второ що сж хората тѣй луди, че отварят бой и са убиватѣ един другѣ; не бива ли да почакаат лодѣ от само себе си да изирѣт? Третѣйо дѣто са чуда е, защо сж момци-тѣ толкоз неразумни, че ходят да задирят моми тѣ; тѣ стига да си стоят само дома си, и да видиш как момитѣ ще им дойдат сами на крака.

— Нѣкой селенин по обикалял кръчмитѣ из градъ-т, и като си трѣгнал към село заспал на пѣтъ-т. Минува нѣкой такъв прибирник и му изува царвули тѣ и калцунитѣ, зема ги и си отива. Подир малко минува другѣ нѣкой със кола, и за да не закачат колата му тогоя дѣто лежал на пѣтъ-т, извикал му да го събуди, и прибереси краката, рекъл. Махмуринъ-т селенин погледал краката си и съвѣсм равнодушно, слѣп ли си, рекъл, тѣзи крака не сж мои, моитѣ крака сж обути със царвули и с-калцуни

Една нова приказка за малацова.

Един такъв с-нехаласона кратуна,

Но както казват умен был,

За туй зел една Маймуна

Да ѣж научи да играй,

И много пѣтя той я бил

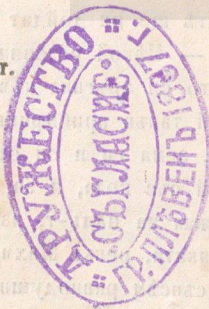
Що тя веч не можла да трай,

И видѣла че туй не ще ла са искара,

Та па побѣгва наша Мара:

И тук и там са лута тя,
И търси нѣйдѣ да са скрие;
Но на слѣд нея полетѣ
И даскал ѝ да ѣм прѣбие.
И вик, и крясъкъ, и тичѣ, и бѣг,
Тука маймуна, а там челѣкъ,
Потирид ѣм намръщен най ужасно;
Намѣри са маймуната на тясно ....
Но на, поработва и пак касметя,
Една пещера ти връхлѣтя,
И растреперана са пригича
Та въ тѣз са пещера памича.

До тук добръ, но по нагатак
Не питайте : ще бѣда краѣкъ,
Не искам да са распрострѣжъ:
Но и да слѣжи пак не можа,
Що кажа сал, че тѣзи пещера
Был *малаковъ-т* на една Госпожа,
Която, когато да мине
Прѣз едно кално мѣсто,
Принудена была да повдигне
Това пересто нѣщо.
Но и тѣй на пещера то замязва,
И маймуната ще не ше,
Кат' търсела прибѣжище,
Там да са скрие влѣзва.
Госпожата, уплашена извика,
И мѣчи са маймуната да истика,
Но в-страхъ-т си пуснала си фистана,
Маймуната там под запор остана.
И тича нашѣт Маймунджия
И клетият Господжия чорбаджия
И мѣчат са добро до правят
Госпожата от тѣз бѣда да избавят.
И дрѣж, тегли; но не излиза
Проклетата маймуна хапи, драши
..... риза
..... гащи
Госпожата баллдиса. ....
Кат са свѣсти тя са зарече
Малаков да не носи вече.

Какво прави човѣкъ прѣз животъ-т си.

До 5 години човѣкъ само ся сърди и плаче.
До 10 — играй, *хайлазува*, измайва са, но и туй
често му става прѣсѣдливо зашто търпи и различни
наказанія.
До 20 — мечтай, и прави кули по облаците.
До 30 — търси да са жена
До 35 — ражда дѣца.
На 40 — Негри са за своята бѣдянина.
На 60 — години пише завѣщаніето си;
А прѣз сичкият си живот прави глупостя.

— Между рождението на челѣка и между умираието
му само тая разлика има, че по напрѣд са ражда че
подир испищява; а на свършваніе на свѣтовното си по-
прище по напрѣд испищява че подир умира.

От вѣстника за женитѣ.

КАКВО НѢЩО Е ЖЕНАТА ?

За див челѣкъ е домашно животно.
За питомен челѣкъ — случаен другар.
За селенин — ступанка, кѣжовница.
За гражданин — служанка, любовница.
За момцитѣ е ангел
За калугератѣ — диавол.
За зевзечатѣ — играчка.
За поетитѣ — цѣлтице.
За умнитѣ хора жената е жена и нищо повече.

— От как са е свѣтъ-т създал до ний се туй са
казвали и казват че жената не е в-сѣтояниѣ да пази
тайна срѣч да одържи нѣщо скришно, и че при първа
случка, като ѝ прилѣгне, каквото скришно знае ще го
разкажи и ще го раздрѣка. Туй нѣщо е една бѣда
(ихтира) за женитѣ. До сега ний не сме срѣщали ни
една жена на зрѣл възраст, която да са излѣже да ви
искаже тайната на годнитѣ си.

Расписки.

ГАБРОВО — Г-не * Спомоществованията си ще внесе-
сете в-Трѣвна дѣто ви бѣлѣжих.

ШУМЕН — Г-не * Спомоществованията ще внесете
на Братия Бърневи в-Ескиджумая.

ОСМАН ПАЗАР — Г-не * И ви ланскитѣ ще внесѣте
в-Ески-Джумая, и нови ако има также.

СЕВЛИЕВО — Г-не * Ланскитѣ спомоществования (и
нови ако има) ще ги виѣсете или в-Габрово до Г. Ти-
хол Проданов Билберов или в-Търново до Г-на Илия Д.
Шиваров учител.

ТЪРНОВО — Г-не * И ви спомоществованията си ще
внесѣте в-Трѣвна дѣто ви бѣлѣжих.

— Прочии тѣ настоятели ще имат грижата да внесат
спомоществованията си тука в-Цариград или право до
нас или до Г-на Бръкалова.

